

Handläggare
Johanna Löfvenius
Telefon: 0850824054**Till**
Skärholmens stadsdelsnämnd
2020-02-27

Översyn av stadsdelsdagar

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens översyn av stadsdelsdagar.
2. Stadsdelsnämnden beslutar att, från och med 2020, utlysa 50 000 kronor per år för att möjliggöra för en ideell förening att arrangera stadsdelsdag i Skärholmen.
3. Stadsdelsnämnden beslutar att, från och med 2020, utlysa 25 000 kronor per år och stadsdel för att möjliggöra för en ideell förening att arrangera stadsdelsdagar i Bredäng, Sätra och Vårberg.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att göra en översyn av stadsdelsdagar, med utgångspunkt i att förvaltningens deltagande ska öka, utan att förvaltningen ansvarar för genomförandet.

En stadsdelsdag är ett positivt sammanhang där civilsamhället, myndigheter och institutioner visar upp områdets utbud och kompetens. De goda krafternas gemenskap ger stolthet som kan bidra till ett gott rykte och det finns tydliga vinster för förvaltningen att medverka. Planeringsprocessen kring Skärholmsdagen har varit en av förvaltningens största samarbetsytor gentemot civilsamhället där också de medverkande organisationerna fått möjlighet att bygga en bredare gemenskap med andra aktörer i lokalsamhället. Stadsdelsdagar kan på så sätt bidra till att stärka ett områdes kollektiva förmåga.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden möjliggör för ideella organisationer att arrangera stadsdelsdagar, genom utlysning av medel. Förslaget innebär en omfördelning av medel, ingen kostnadsökning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen Stadsutveckling och medborgarservice.

Ärendet

I stadsdelsnämndens verksamhetsplan för 2019 gavs förvaltningen i uppdrag att genomföra en översyn kring hur förvaltningens deltagande kan öka i de olika stadsdelsdagarna. Översynens utgångspunkter är att förvaltningen inte ska ha huvudansvaret för planering och genomförande och att avsatta medel omfördelas till ideella arrangörer.

Med stadsdelsdag avser förvaltningen en offentlig folkfest där civilsamhället, institutioner, myndigheter och näringslivets aktörer samarbetar och visar upp områdets positiva sidor, kompetens och engagemang. En stadsdelsdag är ett öppet evenemang dit alla är välkomna. Besökarna betalar inget inträde och aktiviteterna är gratis. Centrumägares evenemang kan kallas ”handlarnas dag” snarare än stadsdelsdag, då butikernas rabatter och försäljning står i fokus. Förvaltningens andra offentliga evenemang, exempelvis nationaldagen och valborg, är inte stadsdelsdagar enligt denna definition.

Stadsdelsdagarnas tradition ser olika ut i de fyra stadsdelarna. Nedan följer en beskrivning av respektive stadsdels tradition.

Skärholmsdagen

Dåvarande paraplyföreningen ”Föreningsforum Syd-väst” uppväktade stadsdelsförvaltningen 2009. De bad förvaltningen ta över organiseringen av Skärholmsdagen, då de haft svårt med finansiering och tid att arrangera. Stadsdelsnämnden beslutade att stadsdelsförvaltningen återkommande skulle arrangera Skärholmsdagen, som en möjlighet att utveckla samarbete och öka förtroendet från civilsamhället.

Stadsdelsförvaltningen har, inom ramen för arrangemanget, bjudit in aktörer och ideella organisationer i hela stadsdelsnämndsområdet i utformningen av Skärholmsdagen. Antalet deltagande organisationer/aktörer har ökat varje år, till ungefär ett 30-tal ideella organisationer och ett 15-tal aktörer 2018. Exempel på medverkande aktörer är fastighetsägare, stadsteatern, biblioteket, skolorna, vårdcentralen, brandförsvaret, polisen med flera. Utöver dessa tillkommer stadsdelsförvaltningens avdelningar, stadens fackförvaltningar och ibland har också stadsdelsnämnden deltagit. De senaste åren har över 100 personer medverkat i arrangemanget och besökssiffran har varit minst 2000 personer.

Organisationerna har bjudit på en rad interaktiva aktiviteter som exempelvis olika idrotter, capoeira, snickeriverkstad, framträdanden av lokala artister, musik, dans, poesi, teater och storytelling. Det har funnits mat, bakverk, hantverk, loppis, utställningar av olika slag, samråd inom Fokus Skärholmen, boendedialog med fastighetsägare och stadsdelsförvaltningens verksamheter har visats upp. Två år har ungdomsrådet arrangerat panelsamtal för att belysa ungas situation. Många besökare har uppskattat att Röda Korset lärt ut första hjälpen och även möjligheten att få släcka brinnande föremål under instruktion av brandförsvaret.

Skärholmsdagen 2019 arrangerades av föreningen FOLK i samarbete med förvaltningen. Föreningen lyckades väl med att förmedla stolthet och gemenskap i Skärholmen. FOLK använde sin särskilda kompetens att arrangera musikevenemang och sitt omfattande kontaktnät med artister, vilket märktes tydligt i scenprogrammets höga kvalitet. På Skärholmstorget fanns en välbesökt loppmarknad, samtidigt som föreningar och olika aktörer bidrog med en rad interaktiva aktiviteter. Socialborgarrådet och förvaltningens relationsvårdsteam deltog i ett panelsamtal om hedersrelaterat förtryck. Förvaltningens parkgrupp och samordnare för civilsamhället, hjälpte till praktiskt och i planeringen.

De senaste åren har budgeten för Skärholmsdagen varit mellan 125-150 000 kronor. I huvudsak har kostnaderna innefattat scen, ljudanläggning med ljudtekniker, tält, tillgänglighetsanpassningar för rullstolar och barnvagnar, vakter, arvoden till artister/konferencier och hyra av material som marknadsbord och liknande. De medverkande aktörerna har stått för sina kostnader medan de ideella föreningar som inte haft egna medel, har fått stöd med materialkostnader och eventuella transporter. Under åren har kommersiella aktörer sponsrat delar av programmet. Det kan ha handlat om speciell teknisk utrustning, arvoden till artister och professionella deltagare eller licenser av olika slag exempelvis vid filmvisningar.

Efter varje Skärholmsdag har utvärderingarna från de medverkande varit övervägande positiva. Utbudet av aktiviteter och kompetenser har stärkt känslan av stolthet för Skärholmen hos de medverkande aktörerna. Många har nämnt den goda stämningen, värdet av större nätverk och upplevd samhörighet mellan olika grupper.

Bredängsdagen

Centrumägaren i Bredäng har under flera år arrangerat Bredängsdagen. Handlarna har erbjudit särskilda rabatter och på torget har det funnits aktiviteter för barn. Planering och genomförande har utförts av en eventfirma och inte i direkt samarbete med lokala aktörer.

Förra året tog ungdomsföreningen Ung Arena initiativet till att genomföra Bredängsdagen. Trissanparken valdes som evenemangsplats. Ungdomarna ordnade många aktiviteter för områdets familjer. I programmet fanns en poesibattle med såväl amatörer som kända poeter. Ungefär 200 besökare kom. Tre fastighetsägare stod för finansieringen.

I december 2018 bjöd Ung Arena in till ett möte där nämndledamöter, fastighetsägare och representanter från förvaltningen deltog. Syftet var att be om praktisk och ekonomisk hjälp för fortsatta Bredängsdagar. Stadsdelsförvaltningen har inte, inom ramen för verksamhetsplanen, haft möjlighet till finansiering, vilket Ung Arenas styrelse var besvikna över.

Ung Arena arrangerade Bredängsdagen 2019 i Trissanparken och på Bredängs bollplan. I programmet fanns en mängd aktiviteter för barn, Fifa-turnering, fotbollsmatcher mellan Stockholms större klubbar och lokala lag, samt utomhusbio. Förvaltningen har stöttat Ung Arena med praktiska åtgärder och kunnat bidra med en uppskattad barnteaterföreställning.

Föreningen har vid flera tillfällen under processen uttryckt tacksamhet för stödet, men varit besvikna på att det inte funnits högre bidrag. Stadsdelsnämndens aktivitetsbidrag till föreningars evenemang uppgår till 5000 kronor, som utbetalas i efterhand. Ung Arena sökte inte bidraget, de tyckte att summan var för låg. Finansieringen för Bredängsdagen ska ha uppgått till cirka 150 000 kronor, vilket delades mellan fem fastighetsägare och Kulturförvaltningens kulturbidrag för unga arrangörer.

Sätradagen

Sätradagen har i flera år arrangerats av nattvandrare i Sätradalsparken. Centrumägaren har tillsammans med Stockholms hem och Stena Fastigheter finansierat evenemanget. Vissa gånger har deltagande aktörer sökt och beviljats stadsdelsnämndens föreningsbidrag, andra gånger har förvaltningen skjutit till medel som saknats.

Innehållet på Sättradagen har haft en familjekaraktär dagtid med tivolin och aktiviteter för barn. På kvällen har programmet samlat ungdomar med populära artistframträdanden. De senaste två åren har Sättradagen även varit en plattform för att uppmärksamma våldet som drabbar unga. Sättradagen 2018 var ett samarbete mellan flera stadsdelar och kommuner kallat Tillsammans för orten. Arrangör var en nattvandrare, även aktiv i föreningen Trygga Sätra, tillsammans med nätverket Fuck våldet. Ambitionen var att skapa en återkommande festival som förenar människor i kampen mot våld. Sättradagen 2019 hade samma angelägna tema, efter de tragiska dödsskjutningarna under våren. Artister, poeter och talare manifesterade mot våld och i stämningen av både sorg och glädje, betonades en hyllning till Sätra.

Stadsdelsförvaltningen har under åren till viss del kunnat tillmötesgå arrangörens efterfrågan. Det har handlat om att bistå med informationsspridning via förvaltningens kanaler, hjälpa till med kontaktuppgifter och lösningar, medverka i programmet och vissa år ett ekonomiskt stöd. Kostnaderna har handlat om olika tillstånd, markhyra, el och liknande på ungefär 4-6000 kronor. Arrangören har önskat att det funnits en högre finansiering från förvaltningen.

Vårbergsdagen

Vårberg har inte lika tydligt som de andra stadsdelarna haft en återkommande festdag. En anledning till detta kan vara att Vårbergs centrum ofta har bytt ägare och därför inte skapat en tradition. Stadsdelsförvaltningen och Fryshuset har arrangerat en Vårbergsdag vid några tillfällen.

2018 fyllde Vårbergs Centrum 50 år. Förvaltningens medborgarvärdar arrangerade ett firande i samarbete med Fryshuset, centrumägaren och flera andra aktörer. Förvaltningens budget var 50 000 kronor, flera fastighetsägare och butiker var med och sponsrade evenemanget. Firandet av Vårberg samlade cirka tusen Vårbergsbor, huvudsakligen familjer.

Medborgarvärdarna arrangerade Vårbergsdagen 2019 i Vårbergs Centrum. Några föreningar, biblioteket, Stadsmuseet och Fryshuset deltog med aktiviteter och det fanns artistuppträdanden. Det ligger i linje med medborgarvärdarnas fortsatta uppdrag att stärka lokalsamhället i Vårberg genom att skapa möjligheter för invånarna att träffas och lära känna varandra, inom ramen för satsningen *Lär känna din granne*. Arbetssättet bygger på att stärka ett områdes kollektiva förmåga som ett led i att öka tryggheten.

Jämställdhetsanalys

En stadsdelsdag sker på en offentlig plats där alla är välkomna. När förvaltningen har arrangerat Skärholmsdagen, har målet varit att tilltala barn med olika prova-på aktiviteter och workshops. Bland artistuppträdandena har det varit en jämn könsfördelning. De vanligaste besökarna har varit barnfamiljer och oftast fler mammor än pappor. Detsamma gäller Vårbergsdagen, där förvaltningen satsat extra på att locka kvinnor och familjer till Vårbergs centrum, eftersom forskning visar att fler kvinnor och barn i det offentliga rummet leder till ökad upplevd trygghet.

Förvaltningen har inte haft inflytande över beslut, arrangemang eller besökare, när andra aktörer arrangerat stadsdelsdagar. Om ideella föreningar beviljats bidrag för att medverka, gäller stadsdelsnämndens regler för föreningsbidrag. I kraven på föreningarna ingår att de ska vara uppbyggda enligt demokratiska principer, motverka diskriminering och arbeta för jämställdhet

Förvaltningens synpunkter och förslag

Med utgångspunkt i de erfarenheter förvaltningen har från tidigare stadsdelsdagar, finns det tydliga vinster för förvaltningen att medverka. På stadsdelsdagarna kan förvaltningen visa upp den kommunala service som erbjuds samt delge angelägen information. Det kan också vara ett tillfälle för förvaltningen att göra olika former av undersökningar. Fackförvaltningar och bolag har tidigare dragit nytta av Skärholmsdagen och till exempel genomfört dialoger, samråd och liknande inom ramen för evenemanget.

Förvaltningen ser större vinster med att medverka i själva planeringsprocessen tillsammans med civilsamhällets aktörer, än att endast delta på själva evenemangsdagen. Planeringsprocessen kring Skärholmsdagen har varit en av förvaltningens största samarbetsytor gentemot civilsamhället, där flertalet lokala nyckelpersoner har identifierats. Det har varit en god representation av föreningar och aktörer från alla fyra stadsdelarna. Planeringsprocessen innebär också en möjlighet för de medverkande föreningarna att bygga en bredare gemenskap med andra aktörer i lokalsamhället. Arbetet med att planera och genomföra stadsdelsdagar kan på så sätt bidra till att stärka ett områdes kollektiva förmåga, genom att det blir en plattform där invånare från olika organisationer och bakgrund träffas och arbetar tillsammans för ett gemensamt mål.

En förutsättning för att en extern aktör ska erbjuda förvaltningen möjlighet att medverka i såväl planering som genomförande av stadsdelsdagar, är att förvaltningen kan erbjuda någon form av stöd och delfinansiering. Med rätt nivå av stöd kan förvaltningen säkerställa att stadsdelsdagarna även fortsättningsvis blir öppna och välkomnande evenemang som bidrar till att stärka lokalsamhället.

Förvaltningen föreslår mot bakgrund av detta att stadsdelsnämnden från och med 2020, utlyser årliga medel om 50 000 kronor för Skärholmen samt vardera 25 000 kronor för Bredäng, Sättra och Vårberg, som ideella organisationer kan söka. Förvaltningen finner det rimligt att ett högre belopp avsätts för Skärholmen, som är centralort dit aktörer från alla stadsdelar kan känna anknytning. Dessutom har Skärholmen väsentligt fler besökare än de mindre centrumen, vilket lockat fler föreningar, aktörer och besökare till Skärholmsdagen. Detta har medfört ökade kostnader för material, vakter, scen och ljud med mera.

Den ideella arrangören ska vara lokalt förankrad, med en ambition att genomföra stadsdelsdagen i samarbete med flera aktörer och tillsammans med förvaltningen. Organisationen ska vara uppbyggd enligt demokratiska principer och i övrigt följa de riktlinjer som nämnden tidigare beslutat om för föreningsbidrag, se bilaga 1.

Den sammanlagda summan för alla stadsdelsdagar i förvaltningens förslag, är 125 000 kronor vilket motsvarar de senaste årens budget för Skärholmsdagen. Förslaget innebär med andra ord en omfördelning av medel och inte någon kostnadsökning. Om förvaltningen därutöver ska öka sin delaktighet i själva genomförandet av stadsdelsdagarna tillkommer även kostnader för medarbetarnas arbetstid inklusive övertidsersättning och personalförsäkring.

Genom att utlysa medel till ideella organisationer för att arrangera stadsdelsdagar bedömer förvaltningen att möjligheten till medverkan i såväl planeringsprocesserna som i själva genomförandet ökar, i enlighet med nämndens uppdragsformulering.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Sara Heppling Trygg
Ansvarig

Bilagor

1. Riktlinjer för bidrag till stadsdelsdagar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2020-02-06
Sara Heppling Trygg, Avdelningschef	2020-02-05